

se. Disse medlemmer skal sikre, at der tilføres retten en viden om befolkningens levevilkår og opfattelse på det pågældende område. Dette vil kunne få betydning i de mange sager, hvor afgørelserne ikke udelukkende beror på et juridisk ræsonnement. De beskikkede medlemmers deltagelse vil derfor kunne give befolkningen en særlig tillid til socialrettens afgørelser.

Kommissionen har lagt vægt på, at de beskikkede medlemmer ikke udpeges som specielt sagkyndige, hverken med hensyn til uddannelse eller på grundlag af en særlig erfaring vedrørende enkelte bestemte områder.

Kommissionen har overvejet at lade de beskikkede medlemmer udtage af domstolenes nævningegrundlister. Dette er ikke fundet hensigtsmæssigt, da det næppe vil kunne pålægges lægdommerne at deltage i behandlingen af mere end 1 eller 2 sager om året. De ville i givet fald stå usikre over for proceduren og problemerne. Disse vanskeligheder opstår især, fordi socialretten skulle være en administrativ myndighed, hvis afgørelser i det store og hele bygger på skriftligt materiale, som medlemmerne formodes at have sat sig ind i inden retsmødet, i hvilket sagen skal afgøres.

I sin konklusion vedrørende ankeorganets sammensætning har kommissionen herefter foreslået (betænkningens afsnit VII, pkt. 104), at det sammensættes dels af faste juridiske dommere og dels af meddommere udpeget for en vis periode efter indstilling fra forskellige organisationer.

Det har i kommissionen været diskuteret, hvilke organisationer der skulle kunne udpege meddommere, og det er herved anført, at der kan rejses betænkeligheder mod, at folketinget udpeger disse medlemmer blandt tingets egne medlemmer. Dette skyldes, at de pågældende medlemmer herved kommer i den stilling, at de samtidig er lovgivere og gennem deres virksomhed i retten „fortolkere“ af lovgivningen.

Socialreformkommissionen finder det mindre betænkeligt, at sådanne medlemmer udpeges efter indstilling fra forskellige organisationer, selv om organisationens formål er at varetage visse medlemsgruppers interesser eller lign. Det må blot sikres, at man finder frem til en egnet kreds af meddommere i sociale sager, meddommere som repræsenterer et bredt udsnit af befolkningen, og som overfor de juridiske dommere kan give udtryk for befolkningens almindelige opfattelse.

Kommissionen peger på, at de organisationer, der skal medvirke ved besættelsen af disse stillinger, ikke bør afgrænses for snævert, således at der kan tages hensyn til, hvilke organisationer der til enhver

tid bedst vil kunne finde frem til egnede personer. Kommissionen peger herved på organisationer, der repræsenterer arbejdsmarkedets parter, pensionistorganisationerne og de kommunale organisationer.

Med hensyn til adgangen til specialkundskab ved afgørelsen af sagerne finder kommissionen (betænkningens afsnit VII, pkt. 88), at det må anses for mest hensigtsmæssigt, at der til retten knyttes den fornødne specialsagkundskab på konsulentbasis, og således at disse sagkyndige ikke — i modsætning til, hvad der ofte er tilfældet i gældende ankeordninger — optages som medlemmer af retten. Det må efter kommissionens opfattelse være en forudsætning, at retten får tilknyttet en så bred specialsagkundskab af konsulenter på forskellige fagområder, at retten alene på meget specielle områder vil få behov for at indkalde sagkyndige udefra. Det må efter kommissionens opfattelse tillige være en forudsætning, at konsulenterne ikke alene skal afgive skriftlig udtalelse til brug for retten, men at de yderligere må stå til rådighed ved retsmøder for at afgive forklaringer o. lign.

Dette synspunkt skal ses i lyset af ønsket om et helhedssyn på de sociale sager, hvorefter det er utilfredsstillende, at blot ét aspekt af sagen kan behandles af en sagkyndig dommer. Kommissionen har nærmere uddybet problematikken i betænkningens afsnit VII, pkt. 83-88.

Regeringen har nærmere overvejet socialreformkommissionens forslag til opbygning af det sociale ankesystem, der som foran nævnt skal ses i sammenhæng med kommissionens forslag om en samlet revision af det sociale system. Der skal herved gøres opmærksom på, at opbygningen er begyndt, nemlig med gennemførelsen af lov nr. 227 af 27. maj 1970 om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender.

Regeringen er enig i, at der på længere sigt bør ske en opbygning af det sociale ankesystem i overensstemmelse med socialreformkommissionens forslag, men finder det ikke nødvendigt og ej heller praktisk at gennemføre denne opbygning på én gang. Etableringen af det sociale centralankeorgan behøver efter regeringens opfattelse heller ikke afvente etablering af revaliderings- og pensionsnævnen på amtsplan. Oprettelsen af amtslige revaliderings- og pensionsnævnen samt ankenævnen er endnu under overvejelse, idet man må afvente andre led i reformen samt en endelig afklaring af amternes placering i den samlede socialforvaltning, og overvejelserne over, hvilke instanser i det endelige ankesystem de forskellige sager bør forelægges for, inden forelæggelse for det øverste ankeorgan kan ske, er derfor ikke afsluttet. Der henvises til § 30, stk. 1, i den so-